

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Stalsberghagen gravlund og krematorium
Postboks 313
2001 LILLESTRØM

Miljøvernavdelingen

Tordenskioldsgate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 OSLO
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.:
Deres dato:
Vår ref.: 2017/8320-1 M-FO
Saksbehandler: Kjersti Aastorp Hirth
Direktetelefon: 22 00 36 70

Dato: 14.02.2017

Stalsberghagen krematorium - Kontrollrapport

Anleggsnr.	Kontrollnr.	Saksnr.	Rapportdato:
0228.0012.01	2017.038.I.FMOA	2017/8320	14/02-2017

Opplysninger om virksomheten

Navn	Stalsberghagen gravlund og krematorium
Bedriftsnummer / Org.nr.	974633035
Eies av foretak	974627960
Kommune/Kom.nr.	Rælingen / 0228
UTM 32 -koordinater	Ø: 612987 N: 6646993
Besøksadresse	Øvre Rælingsvei 1, 2005 Rælingen
Postadresse	Postboks 313, 2001 Lillestrøm
Telefonnr.	66938000
E-post	postmottak@skedsmo.kommune.no , heiskog@skedsmo.kommune.no
NACE-kode	96.030 – Begravelsesbyråvirksomhet og drift av kirkegårder og krematorier

Opplysninger om kontrollen

Kontrolldato	01.02.2017
Virksomhetens representanter	Heidi Skogseth (driftsleder) Cato Fjærestrand (krematør)
Fylkesmannens kontrollører	Guro Holte og Kjersti Aastorp Hirth
Bakgrunn for kontrollen	Tilsyn med krematorier utfra forurensningsforskriften kapittel 10: Utslipp fra krematorier
Tema for kontrollen	Håndtering av farlig avfall Egenkontrollrapportering Miljøriskovurdering Internkontroll og rutiner

Sammendrag av resultat

Fylkesmannen avdekket 2 avvik under kontrollen. Disse er:

1. Stalsberghagen krematorium mangler en risikovurdering for ytre miljø
2. Stalsberghagen krematorium har mangelfull håndtering av farlig avfall

Det ble videre gitt 2 anmerkninger:

1. Virksomhetens rapportering til Fylkesmannen kan forbedres
2. Virksomhetens avvikssystem må også benyttes for ytre miljø

Tilbakemeldingsfrist for lukking av avvik: 7.april 2017

Bakgrunn

På generelt grunnlag fører Fylkesmannen tilsyn for å forebygge og avdekke forurensning av ytre miljø. Som et ledd i dette arbeidet inngår tilsyn med krematorier og da spesielt knyttet opp til utslipp til luft. Krematoriene leverer årlig egenkontrollrapporter til Fylkesmannen.

Kontrollrapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Hovedtema for kontrollen var:

- Håndtering av farlig avfall
- Egenkontrollrapportering
- Miljørisikovurdering
- Internkontroll og rutiner

Definisjoner

Avvik: Defineres som mangel på oppfyllelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Dette innebærer for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i forurensningsloven eller krav og vilkår i utslippstillatelser eller dispensasjoner.

Anmerkning: Defineres som et forhold tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet, og som ikke omfattes av definisjonen for avvik. Dette kan f.eks. være mangler eller svake punkter ved virksomhetens utstyr, styresystemer eller arbeidsmåte.

Dokumentunderlag og regelverk

- *Lov om forurensninger og om avfall (forurensningsloven)*, av 13. mars 1981, med senere endringer
- *Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)*, av 1. juni 2004, med senere endringer
- *Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)*, av 6. desember 1996, med senere endringer.
- *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)*, av 1. juni 2004, med senere endringer.

Resultat fra kontrollen

Det ble gitt 2 avvik under kontrollen.

Avvik 1: Stalsberghagen krematorium mangler en risikovurdering for ytre miljø

Avvik fra:

- Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2.ledd punkt 6 og 7

Funn:

- Virksomheten mangler en dokumentert risikoanalyse for utslipp til luft.
- Virksomheten har gjort tiltak etter høye utslipp av kvikksølv i 2014, men dette er ikke dokumentert skriftlig.
- Virksomheten har ikke gjort en risikovurdering ved skifte av brensel i 2016, fra fossil fyringsolje til bioolje (rapsolje).

Kommentarer:

Internkontrollen skal dokumenteres i den form og omfang som er nødvendig, og på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse.

Stalsberghagen krematorium må gjøre en kartlegging av farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Krematoriet har driftsrutiner på plass og har etablert et nytt målepunkt i pipa, og dette er tiltak som må synliggjøres i en risikovurdering.

Miljørisikovurdering

Risikovurderingen må omfatte alle forhold som kan medføre fare for forurensning til vann, grunn eller luft, og som betyr at følgende må være inkludert:

- drift av kremasjonsovn og renseanlegg
- drift/vedlikehold av nedgravd tank med tilhørende rørsystemer

Miljørisikoanalysen skal også omfatte en vurdering av sårbarheten til miljøet som kan bli berørt av forurensning fra virksomheten. Det må vurderes om de deler av ytre miljø rundt krematoriet som faktisk kan bli berørt av forurensningen, også kan ta skade av forurensningen (sårbarhet). Virksomheten må sørge for at det settes akseptkriterier for hva som er forsvarlig miljørisiko, og både sannsynlighet og konsekvens for miljøet skal vurderes og vektlegges. Miljørisikoen som er avdekket i miljørisikoanalysen skal deretter vurderes opp mot disse akseptkriteriene, og uakseptabel risiko skal følges opp med forebyggende tiltak og handlingsplaner.

Miljørisikovurderingen bør evalueres minst en gang i året og om nødvendig oppdateres.

Oppfølging:

Miljørisikovurdering som inneholder kartlegging, risikoanalyse og handlingsplan oversendes fylkesmannen innen tilbakemeldingsfristen.

Avvik 2: Stalsberghagen krematorium har mangelfull håndtering av farlig avfall

Avvik fra:

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11

- Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2. ledd punkt 7

Funn:

- Virksomheten har ikke levert alt farlig avfall årlig.
- Virksomheten deklarerer ikke alt farlig avfall.
- Virksomheten har ikke startet med elektronisk deklarerer ennå.

Kommentarer:

Det oppstår en del farlig avfall i forbindelse med drift og vedlikehold av krematoriet. Stalsberghagen krematorium leverer årlig farlig avfall, som brukt aktivt kull. Annet farlig avfall som brukte oljefiltre er derimot ikke levert de siste årene, men samlet i tett beholder siden sist kontroll i 2011. Aske/støv fra feiing av røykgasskanalene er også farlig avfall som oppstår årlig og må deklarerer på Stalsberghagen krematorium.

Farlig avfall skal tas hånd om på en forsvarlig måte og skal ikke blandes med annet avfall. Farlig avfall skal oppbevares i hel og tett emballasje, som er godt merket også med avfallsstoffnummer. Avfallet skal lagres forsvarlig, slik at det ikke medfører fare for forurensning, spill eller skade på personer. Avfallet skal stå på tett dekke med mulighet for oppsamling eller barrierer.

Det farlige avfallet skal leveres til lovlig mottak minst 1 gang pr år. Plikten inntreer når den totale mengden overstiger 1 kg. Avfallsprodusenten skal deklarerer avfallet som leveres og deklarerer av farlig avfall skal gjøres elektronisk på Avfallsdeklarerer.no

Det er egen EAL kode for avfall som oppstår fra rensing av gasser fra krematorier, og som bør benyttes ved deklarerer: **kvikksølvholdig avfall fra rensing av avgasser (10 14 01)**.

Oppfølging:

Stalsberghagen krematorium må oppdatere den skriftlige rutinen for farlig avfall i forhold til alle typer farlig avfall som oppstår i forbindelse med drift, samt elektronisk deklarerer.

Anmerkninger

Det ble gitt 2 anmerkninger under kontrollen.

Anmerkning 1: Virksomhetens rapportering til Fylkesmannen kan forbedres**Kommentarer:**

Virksomheten følger ikke sin egen skriftlig prosedyre for årlig rapportering til Fylkesmannen. Rapporteringen skal ved siden av måleresultater, også bestå av mengde og type farlig avfall som er levert foregående år og en vurdering/diskusjon av måleresultatene og anlegget.

Anmerkning 2: Virksomhetens avvikssystem må også benyttes for ytre miljø**Kommentarer:**

Virksomheten oppgir at Skedsmo kommune har nylig fått « Risiko Management System» hvor avviksbehandling er inkludert. Alle uønskede utslipp (for eksempel målinger til luft som overskrider kravene) til ytre miljø må registreres i virksomhetens avvikssystem.

Andre forhold

Som energiltak har Stalsberghagen krematorium skiftet ut fossilt brensel til biolje (rapsolje RME) i 2016.

Stalsberghagen krematorium har etablert nye feierutiner, som innebærer at NRBR (Nedre Romerike Brann- og redningsvesen IKS) feier ovn og røykgasskanaler 2 ganger i året.

